

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Analyse, forskning og
digitalisering
Ref. MKHEND
Den 13. oktober 2016

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1103 (MOF alm. del) stillet 8. september efter ønske fra Simon Kollerup (S).

Spørgsmål nr. 1103

"Ministeren bedes forholde sig til den kritik, som Fællestillidsmand for forskerne på Aarhus Universitet, Olav Berthelsen, fremsætter i artiklen "Trynede forskere savner svar fra Esben Lunde" i forhold til den uklare melding om brug af tavshedspligt i Miljø- og fødevareministeriets pressemeddelelse af 6. september 2016 "Miljø- og Fødevareministeriet reviderer sine kontrakter med universiteterne" (Politiken den 8. september 2016, 1. sektion s. 3). Ministeren bedes i den forbindelse redegøre for, hvad der ligger i at "præcisere kontraktens hidtidige bestemmelser om bl.a. offentliggørelse og tavshedspligt"."

Svar

Forskningsbaseret myndighedsbetjening er en central del af moderne politikudvikling. Det er afgørende for mig, at der ikke kan sås tvivl om den rådgivning og forskning, vi får fra universiteterne, og at rådgivningen leveres i fuld respekt for principperne om åbenhed, armslængde og metodefrihed.

Jeg bad i april 2016 Miljø- og Fødevareministeriet om at gennemgå ministeriets standardkontrakter for tilkøb af rådgivning og forskning på universiteterne nærmere, og om nødvendigt tilpasse disse, hvis de skulle vise sig at indeholde bestemmelser, som ikke var i fuld overensstemmelse med alle regler. Baggrunden var dels et igangværende serviceeftersyn af ministeriets forskningsbaserede myndighedsbetjening, dels den kritik der blev rejst i foråret 2016 af ministeriets standardkontrakter.

Standardkontrakterne blev udviklet og anvendt i det tidligere Miljøministerium under skiftende regeringer, og er efterfølgende også anvendt i Miljø- og Fødevareministeriet. Gennemgangen har vist, at enkelte bestemmelser i kontrakterne har været mere vidtgående end lovgivningen på området. Det rydder vi helt op i nu og fjerner de pågældende bestemmelser, herunder ubetinget tavshedspligt, ministeriets eneret på leverancerne samt de bestemmelser der – hvis de var blevet håndhævet - betød, at universitetet hverken kunne omtale rådgivningen eller kontrakten ('dobbelt mundkurv').

Revisionen af kontrakterne pågår fortsat i samarbejde mellem Miljø- og Fødevareministeriet og universiteterne, men der er opnået en fælles forståelse med DTU, Aarhus Universitet samt Københavns Universitet om rammerne for bestemmelserne vedr. tavshedspligt og offentliggørelse.

Grundlaget for samarbejdet om forskningsbaseret myndighedsbetjening er, at al forskning og rådgivning kan offentliggøres, når den er færdig, og at samarbejdet hviler på principperne om åbenhed, armslængde og universiteternes metodefrihed. Ny viden fra universiteterne skal nyttiggøres og bringes i spil, når den foreligger.

Når ministeriet bestiller en rådgivningsleverance hos universitetet aftales samtidig tidspunktet for aflevering. Udgangspunktet er, at universitetet frit kan offentliggøre leverancen, når den er afleveret. Det kan dog aftales at udsætte offentliggørelsen i op til 7 arbejdsdage efter leverancens aflevering, af hensyn til ministeriets forberedelse af sagen.

I nogle tilfælde kan der i leverancer være oplysninger, som efter lovgivningen er omfattet af tavshedspligt. I disse tilfælde gælder følgende:

- Det er universitetet, der ud fra lovgivningen træffer selvstændig afgørelse om, i hvilket omfang en konkret leverance indeholder oplysninger, som er omfattet af tavshedspligt, og herunder om der evt. er grundlag for at udsætte offentliggørelse af leverancen eller oplysninger i denne, indtil begrundelsen for tavshedspligten ikke længere er til stede.
- Ministeriet kan gøre universitetet opmærksom på, at ministeriet finder, at oplysninger er omfattet af tavshedspligt og i givet fald evt. anmode om at udsætte offentliggørelse af leverancen eller oplysninger i denne. Anmodning og begrundelse sker skriftligt.
- Parterne rådfører sig med hinanden i evt. tvivlsspørgsmål, om hvornår der foreligger tavshedspligt. Hermed sikres det, at hver part er i besiddelse af alle relevante oplysninger, når der skal træffes afgørelse i en sag.

Eksempelvis kan der efter en konkret vurdering foreligge tavshedspligt i forbindelse med universitetets rådgivning om effekterne af en ændring af en støtteordning, hvor en offentliggørelse af leverancen før ordningens ikrafttræden vil kunne påvirke privates beslutninger f.eks. i forhold til køb og salg af ejendom og andre aktiver, der er omfattet af støtteordningen.

Jeg har en klar forventning om, at der efter færdiggørelsen af kontrakterne vil være rettet op på de kritiserede forhold.

Miljø- og Fødevareministeriet vil i samarbejde med universiteterne følge praksis tæt og evaluere denne et år efter de nye kontrakters ibrugtagning.

Esben Lunde Larsen

/

Lars Møller Christiansen